

Vera in narodnost — kako lepo je blagi pokojnik strinjal to dvojje! »Veren katoličan in vrl narodnjak« — to je bilo vodilo tega izvrstnjaka. V novejšem času se poudarja le narodnost in zopet narodnost, čista narodnost brez ozira na vero. Fraza! Rodoljubje brez trdne podlage sv. vere je jalovo, v hudih časih nezanesljivo, omahljivo.

Vsak rodoljub obžaluje britko nemili razpor, ki razdvaja sinove iste matere Slovenije že nekaj let, celokupni naši domovini na škodo, ptujcu v posmeh. Kako uspešno so delovali slovenski domoljubje dolgo let vzajemno pod zastavo: Vse za vero, dom, cesarja! Ali »jajce več, ko puta vé!« Mlajši so povzdignili zastavo z napisom: Narodnost brez vere! Sloga jači; ali pod to bandero je sloga nemogoča. Zakaj? Beri tehtne razloge v Kosarjevi: »Katoliška cerkev in njeni sovražniki«, ali vsaj odlomke iz krasne te brošure v omenjenem Križaničevem životopisu pogl. IX. (Kosar, čist narodnja, kakor zlato). Še enkrat: vzami, beri! Ne boče ti žal. Cena knjigi 50 kr. (po pošti 55 kr.) —i.

Mili darovi za družbo vednega češčenja.
Kapela pri Brežicah 2 fl. 75 kr., Sv. Anton v Slov. gor. 5 fl. 46 kr., Kalobje 3 fl., Slivnica pri Celju 5 fl., Žusem 3 fl., Ponikva 10 fl., Sv. Jurij na juž. žel. 25 fl. 98 kr., Sv. Jakob v Slov. gor. 15 fl. 51 kr., Sv. Jurij na Ščavnici 17 fl. 93 kr., Rajhenburg 15 fl. 67 kr.

Gospodarske stvari.

Plevel gorice.

Kralj Salomon piše: »Šel sem črez njivo lenega človeka in skozi vinograd neumnega moža; in glej, vse je bilo polno kopriv, in trnje je pokrivalo njegovo površino, in kamnata ograja je bila podrena. Ko sem to videl, sem si k srcu vzel in iz izgleda sem si nauk posnel.« (Preg. 24, 30—32). Da je pa to božja beseda, to je znano vsakemu kristjanu. Njiva je naša duša; rožice krščanskih čednostij in jeklena pšenica dobrih del bi morala rasti na nji; pa se le mnogokrat zgodi, da je polna različnega dračja ali plevela. Pa tudi v besednem pomenu se ove vrste uresničujejo nad njivo lenuha in nad vinogradom neumneža.

Vzamimo za danes samo vinograd, ne samo neumnega moža, temuč sploh vsako gorico in jo prehodimo. Kaj pa bomo našli v nji? Odkar je grozna uima prišla črez vinograde, se v njih nahaja vse, samo trs ne. Ljudje bi radi vse v vinogradu imeli: vrt, njivo, pašnik, sadnik, goščo; tako da vse škodljive in neškodljive rastline v njem najdeš. Tu raste muhič, kostreba, srakonoga in pernica. Tam se steza slak, mežnarca, tirolka, fižola, repica, redkvica, solnčnica, praprot, tobak, ajdna, koruza, murke, solata, krompir, lorbek, buče, breskve, jablane, česen, čebul, majaron in mak, kar vse v gorico ne spada, in je le dračje ali plevel vinograda, ki se naj iztrebi. Katero teh bi danes prečnila?

Ti si prijatelj tobaka, menda si želiš o tej rastlini kaj pohvalnega in lepega slišati; pa ker je to prepovedana zel, ti je ne morem priporočevalno opisovati. Med naštetim plevelom gorice pa sta dve rastlini, ki se v goricah, in sta jako koristni, ako na primernem prostoru rasteta, pa ne v vinogradu, namreč buča in solnčnica.

1. Buča (tikev) ima svojo domovino menda v Ninivah, kjer je prerok Jona v senci ove rastline počival. Torej je ta zel že davno znana; pa si tudi zasluzi spoštovanja in obilne zasaje, ker je menda naj-

unosnejša rastlina, kar jih kmet ali gospodinja goji. Vsaka betvica luče se dobro porabi za živali in človeka. Zelišče te rastline živina rada uživa, posebno če je kuhano in dobro zameteno. Posušiti se ne dá, tudi rado pozebe. Znano lepi žolti cvet je kavarna ali priljubljen kraj za čebelice, kjer se meda napijejo in voska najejo. Pecelj ali kocen mati zažgejo, ter napravijo pepel ali štupo za rane in kraste grizavi deci.

Sad ali buča sama pa je znano koristna. Na mleku kuhana daje dobro kašo ali se rabi med sirom za gubanice. Pripravi se kakor repa dobra, okisana jed, katero mestna gospoda rada uživa in ljubi — zato jo »cesarka repa« imenuje. So pa tudi buče tečna krma za vsako živino skoro: konji jih radi hrustajo, goved jih slastno gloda, posebno pa so všeče pitancem, ki po njih dobijo gladko kožo in debel »špeh«. Buče se tudi lahko prodajo, cele ali iztrebljene po 2—4 novčiče za komad. Grajščina Ravnišče ali Ebensfeld jih na vozove proda vsako leto; tudi Strnišče ali Sternthal jih popotnikom kaže obilno.

Največjo vrednost pa ima jedro ali seme, imenujemo ga tudi bučnice. To jederče se po nekod uživa s kruhom in na pogači. V celjskih okolicah si ga ponekod luščijo in jedo, drugi ga dajejo svinjam. Jako je zdravilno zoper zatiko ali zaprto črevo in zoper grozno trakuljo. Kaj je to? — Položi na mizo 100 bučnic zaporedoma, tako da se prva druge drži, ali jih zasij, tedaj dobiš podobo trakulje, dolge gliste, ki v človeku živi ter mu grozne bolečine dela, dokler ga ne umori, če je ne prežene ali ne umori. Bučnice ali tako olje jo prežene, primešano med sok čebulja in slanik (haring). Še luščinje se zmelje za zamet svinjam, pa nekoliko ovsa prideni.

Izluščeno jederče daje jako okusno in zdravo olje. V Framu imamo štiri oljarnice ali žmike za olje, pa še nekokrat težko prideš na vrsto; dela se olje od Svečnice do Trojičkega. Lani je bilo jako mastno leto; nazmikali smo 260 polovnjakov olja, katerega je liter stal najmanj 60 kr., kar znese 44.148 goldinarjev, kateri se niso v Trst na sprehod peljali za slabo laško olje, temuč so lepo doma ostali, večinoma na Ptujskem polju. Gotovo so tudi druge oljarnice v Rušah, Ptuj, Sv. Vidu, Slov. Bistrici, Ločah enak lep promet imele deželi na korist in ubogemu kmetiču na hasen, ki mu ni bilo treba za olje novca šteti, pa je vendar imel v vročem poletju prav dobro solato. To olje se dá tudi ohraniti na drugo leto, ako ga imaš na hladnem, posebno ako ga še malo osoliš, pa enkrat pretočiš. Nekateri neizluščeno seme shranijo na več let, kar ga letos ne potrebujejo. Hrvati razpošiljajo cele povoze bučnic na Nemško in Turško, kjer jih namesto orehov porabijo. Skoro bi še bili pozabili na prge, ki zopet veliko koristijo ali za klajo ali za prodajo. Vagan jederča daje 18 litrov olja in pa 15 prg ali pogač, ki se po 5 kr. prodajejo. (Konec prih.)

Žitne cene v Mariboru od 6. do 13. julija
Po hektolitrih: pšenica 5 fl. 70 kr., rž 4 fl. 60 kr., ječmen 4 fl. 60 kr., oves 3 fl. 60 kr., turšica ali koruza 5 fl. 80 kr., proso 4 fl. 80 kr. in ajda 4 fl. 65 kr.

Sejmovi. Dne 27. julija v Poličanah (za svinje). Dne 29. julija v Klunjanah, pri Sv. Martinu pod Vurbergom in v Ormožu. Dne 30. julija v Kostrivnici. Dne 31. julija v Konjicah, pri Sv. Jakobu v Dolu, v Zagorju, Imenem (za svinje) in v Marenbergu. Dne 1. avgusta v Gomilici. Dne 2. avgusta pri Sv. Lenartu v Slov. gor. in na Spod. Polskavi (za svinje).